

Domnului,
Liviu VASILESCU - Inspector General al Poliției Române

Ne adresăm dumneavoastră pentru a vă **sesiza încălcări ale legii comise în cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Timiș.**

În speță, este vorba despre cel puțin două încălcări ale Legii nr. 571/2004 privind protecția avertizorilor în interes public, comise în cadrul IPJ Timiș, în perioada martie-aprilie 2020, odată cu propunerea și aplicarea a 2 sancțiuni disciplinare pentru avertizările în interes public făcute de un polițist.

Astfel, agentul șef de poliție Kovacs Valer-Sandor, încadrat la IPJ Timiș, care este vicepreședinte al Sindicatului Național al Polițiștilor și Personalului Contractual (SNPPC) – Biroul teritorial Timiș a fost cercetat disciplinar și sancționat de 2 ori, în luna aprilie 2020, pentru două apariții la un post de televiziune. În esență, i s-a imputat că, în lunile septembrie octombrie 2019, a participat la două emisiuni TV fără acordul șefilor săi și că în acele emisiuni a făcut afirmații denigratoare și neprobate cu privire la funcționarea poliției, care au afectat prestigiul instituției.

Pe parcursul participării la cele 2 emisiuni de televiziune, pentru care a fost sancționat de 2 ori, polițistul a dezvăluit încălcări ale legii, ale deontologiei profesionale sau ale principiilor buneii administrări, eficienței, eficacității, economicității și transparenței. Avertizările în interes public făcute de polițist în cele 2 emisiuni tv s-au referit la:

- necesitatea depolitizării poliției (este de menționat că același lucru, depolitizarea poliției, a fost apreciat ca necesar chiar și de către actualul ministru de interne, dar într-o altă emisiune televizată)
- necesitatea ocupării funcțiilor de conducere în poliție fără intervenții politice, deoarece factorul politic se schimbă de la o zi la alta (aceasta ține tot de depolitizarea poliției)
- necesitatea ca examenele pentru funcțiile de conducere să se dea pe calculator, ca în alte țări; ele să fie organizate de o autoritate independentă, iar câștigătorul lor să nu fie cunoscut înainte de începerea examenului
- lipsa de transparență și de echitate a acordării salariilor de merit/excelență
- durata prea mare (3-4 ore) și programarea prea frecventă (în 3 zile din 5) a ședințelor operative de conducere

- mușamalizarea unor cazuri de către conducerea poliției, printre care cazul unui avertizor de integritate, care a fost forțat să iasă din sistem (pentru publicarea unei liste cu salariile de merit)
- acordarea de salarii de excelență unor șefi de birou, care nu fac muncă de teren și nu sunt direct implicați în salvarea vieții oamenilor
- cazul unui polițist mutat de la locul de muncă pentru a elibera postul în favoarea unui favorit al șefului
- cazul unui polițist rănit în misiune și căruia nu i s-a recunoscut calitatea de victimă a acelui accident de muncă
- îndepărtarea unui polițist dintr-o funcție de conducere pentru că insistă să continue niște dosare care deranjau

Pentru una din cele două fapte imputate polițistului, consiliul de disciplină a propus sancționarea cu mustrare, dar șeful IPJ Timiș a dispus sancționarea cu amânarea cu 2 ani a promovării în grade profesionale (se observă o discrepanță uriașă între sancțiunea propusă de consiliul de disciplină și cea aplicată de șeful inspectoratului), iar pentru cealaltă faptă șeful IPJ Timiș a dispus sancționarea polițistului cu diminuarea salariului funcției de bază cu 10% pe o perioadă de 2 luni.

Pe parcursul procedurii disciplinare, polițistul a depus un raport prin care a susținut că a acționat cu bună-credință, în calitate de lider sindical, urmărind, în esență, îmbunătățirea condițiilor de muncă ale polițiștilor. Dar, aceste susțineri nu au fost luate în considerare.

Este de semnalat și faptul că, în cazul unei prime cercetări disciplinare (cercetarea prealabilă), pentru fapta din luna septembrie 2019, ofițerul desemnat să-l cerceteze pe polițist, a ajuns la concluzia, argumentată într-un raport pe un număr considerabil de pagini (25), că polițistul nu a comis nicio abatere disciplinară și, ca atare, nu poate fi sancționat disciplinar.

În această situație, ofițerul desemnat pentru cercetarea polițistului și care a ajuns la concluzia că polițistul nu a comis nicio abatere disciplinară a fost înlocuit, iar cercetarea disciplinară a fost refăcută de către un alt ofițer desemnat. Urmarea a fost că polițistul Kovacs a fost sancționat cu diminuarea salariului funcției de bază cu 10% pe o perioadă de 2 luni.

Există informații, care ar trebui verificate la nivelul IGPR, în sensul că și față de acel ofițer desemnat pentru cercetarea polițistului, și care a ajuns la concluzia că polițistul nu a comis nicio abatere disciplinară, s-ar fi deschis o cercetare disciplinară, pentru întocmirea raportului în care și-a prezentat concluziile. În cazul în care se confirmă, acest fapt poate avea cel puțin aparența unei acțiuni de represiune.

Cu privire la imputările aduse polițistului care a făcut avertizări de integritate, în sensul că a participat la emisiuni de televiziune fără aprobarea șefilor săi și că afirmațiile sale nu au fost însoțite și de dovezi, dorim să subliniem că ele se află în contradicție cu prevederile Legii nr. 571/2004 privind protecția avertizorilor în interes public.

Astfel, potrivit art. 6 din Legea nr. 571/2004, avertizorul în interes public, nu trebuie să obțină acordul șefilor săi sau să-i sesizeze pe aceștia mai înainte de a se adresa

presei. Avertizările de integritate pot fi făcute direct presei, fără să fie necesar ca ele să fie prezentate sau aprobate în prealabil de către șefii celui care face aceste avertizări.

De asemenea, potrivit art. 9 al. 1 din Legea 571/2004 atunci când aduce la cunoștința publicului încălcări ale legii, ale deontologiei profesionale sau ale principiilor buneii administrării, eficienței, eficacității, economicității și transparenței, avertizorul nu este obligat să aducă dovezi, fiind suficient să fie de **bună-credință**. Iar buna-credință, care se prezumă (deci, nu trebuie dovedită de avertizor), potrivit art. 4 și 7 din Legea 571/2004, înseamnă că persoana care a făcut avertizarea, în funcție de elementele concrete pe care s-a bazat, a avut reprezentarea/convingerea că fapta sesizată există și constituie o încălcare a legii sau a principiilor buneii guvernării, chiar dacă din verificările ulterioare se va stabili că încălcarea sesizată de avertizor nu s-a produs. Deci, dacă avertizorul indică anumite elemente de fapt, situații, împrejurări, care în mod rezonabil, pot justifica decizia să de a face dezvăluiri, nu este nevoie ca avertizorul să administreze probe cu înscrisuri, martori, expertize pentru fiecare dintre avertizările pe care le face.

În consecință, sancționarea avertizorului nu poate fi justificată de lipsa probelor pentru dezvăluirile pe care le face, ci doar de lipsa buneii-credințe. Numai dacă cei care cercetează disciplinar și aplică sancțiunea pot dovedi că avertizorul a acționat cu rea-credință, el va putea fi sancționat. Dovada relei-credințe înseamnă dovada că avertizorul a mințit (a prezentat *în mod voit* lucruri neadevărate), a inventat fapte și situații despre care știa sigur că nu sunt reale.

În cazul de față, buna-credință a avertizorului de integritate este evidentă și nici nu s-a făcut dovada că acesta ar fi acționat cu rea-credință.

Cu privire la faptul că în statutul polițistului există unele prevederi care ar putea fi interpretate împotriva dreptului avertizorului de integritate de a face publice încălcările legii, ale deontologiei profesionale sau ale principiilor buneii administrării, eficienței, eficacității, economicității și transparenței, facem următoarele precizări:

În cazul avertizării în interes public, **nu sunt aplicabile normele deontologice sau profesionale de natură să împiedice avertizarea în interes public** (art. 4 lit. d teza II din Legea nr. 571/2004). Aceasta înseamnă că și în situația în care reglementările interne ale instituțiilor publice conțin prevederi care împiedica avertizările de integritate, ele nu vor trebui luate în seamă nici de consiliul de disciplină care anchetează abaterea disciplinară și nici de cine aplică sancțiunea. În cauza în discuție, dimpotrivă, ceea ce nu s-a aplicat a fost Legea nr. 571/2004, care prevede expres că în cazul avertizărilor în interes public nu se aplică reglementările interne ale poliției (respectiv, cele din statutul polițistului) care împiedică avertizarea în interes public.

Deci, dubla sancționare a avertizorului în interes public, agentul Kovacs, din luna aprilie 2020, s-a făcut cu încălcarea Legii 571/2004.

* * *

În consecință, vă solicităm să declanșați o anchetă imparțială și eficientă cu privire la încălcarea prevederilor legale, în special cele din Legea nr. 571/2004, de către persoane din cadrul IPJ Timiș în cazul cercetării și sancționării agentului șef de poliție Kovacs Valer-Sandor, pentru avertizările de integritate pe care le-a făcut.

Vă solicităm să ne comunicați soluția dispusă de dv. cu privire la prezenta sesizare.

Vă mulțumim.

Director executiv,
Georgiana Gheorghe